

Aan: Gemeenteraad

Van: [REDACTED]

Datum: 1 oktober 2025

Inzake: **Inspiraakreactie Gemeenteraad– Ontwikkeling Voorterrein Suikerzijde**

Geachte voorzitter, raadsleden,

WEST –het netwerk van ondernemers aan de westkant van Groningen– is betrokken bij vele ontwikkelingen aan de westflank. Graag lever ik een bijdrage aan deze meningsvorming. Het Voorterrein is unieke plek met een eigen historie, meer dan een stuk bouwgrond en biedt grote kansen om een iconische plek te worden die past bij een trots en eigenzinnig Groningen.

Op het Voorterrein is een levendig ecosysteem van makers, ondernemers en culturele pioniers ontstaan waar nu al jaarlijks 500.000 bezoekers komen. Dat succes is geen toeval. Het is het resultaat van bewuste keuze van de Gemeente om ruimte te geven voor experiment, circulariteit en Gronings ondernemerschap. Die identiteit moet Groningen koesteren en versterken. Veel van de huidige bewoners van het Voorterrein hebben zich georganiseerd in de Coöperatie De Suikerbiedt. Met veel succes hebben deze ondernemers onlangs voor de derde keer het Suikerbrij festival georganiseerd. Resultaat: blijde inwoners en trotse ondernemers en samenwerking met partners als bijvoorbeeld Vrijdag en Wijk de Wereld.

Het is goed te noemen dat WEST staat voor het collectief belang van ondernemers maar nooit zal treden in de individuele belangen van de ondernemers.

1. Behoud wat werkt en geef het perspectief

Het Voorterrein floreert door haar organische groei – een mix van ambacht, horeca, evenementen en broedplaatsen die niet in een strakke blauwdruk past.

De *Collegebrief* spreekt terecht over een "verzameling ingrediënten" in plaats van een vastomlijnd plan. Maar hoe vertalen we die ingrediënten naar een toekomstbestendig scenario?

Onze prioriteiten:

- Ruimte voor spontaniteit: Niet alles hoeft georganiseerd. Er moet plek blijven waar ‘underground’ gewoon mag bestaan – waar nieuwe initiatieven kunnen ontstaan zonder drempels.
- Een brug tussen tijdelijk en permanent: Veel ondernemers hebben nu een horizon tot eind 2030, terwijl permanente functies (zoals schoolgebouwen) al zijn gerealiseerd. Dat creëert onduidelijkheid en onzekerheid. Wij pleiten voor:
 - Flexibele huurcontracten die experiment toelaten.
 - Duidelijkheid over individuele perspectieven voor op het Voorterrein gevestigde bedrijven. Dat kan gaan over verlening van de huidige afspraken maar eventueel ook over een exit strategie op termijn.
 - Een ‘zoneringsmodel’ dat ruimte biedt voor zowel vrije initiatieven als structurele voorzieningen.
- Een eindbeeld waarbij het historisch erfgoed, broedplaatsen en eventslocaties wordt ingevuld, daarover later meer.

Vraag aan het college: Hoe zorgt u ervoor dat de unieke dynamiek van het Voorterrein niet verloren gaat in de overgang naar een permanent programma?

2. Maak het Voorterrein een landelijk icoon

Het Voorterrein heeft het potentieel om meer te zijn dan een stadsdeel-hotspot. Ik heb begrepen dat een aantal ondernemers op het Voorterrein graag willen samenwerken en willen investeren voor de toekomst. Met de verhuizing van Martiniplaza en de plannen voor theater, grootschalige congressen en events kan het Voorterrein uitgroeien tot een bovenregionale trekpleister – een plaats met groene verblijfskwaliteit - mits we nu de juiste keuzes maken:

- Investeer in verbindingen: Met het centrum, Stadspark en stationsgebied, zoals de *Verkenning* bepleit.
- Geef het Voorterrein prioriteit in de investeringsstrategie voor openbare ruimte. Dit is geen kostenpost, maar een motor voor de stad. Ben zuinig op wat er al wel gerealiseerd is met toekomstbestendig potentieel.
- Benut de kans voor cultuur en economie: Denk aan festivals, congressen, theater, muziek en creatieve hotspots die Groningen op de kaart zetten.
- Zorg voor 365 dagen verblijfskwaliteit door vaste locaties, als Martiniplaza, regulier programmeren in combinatie met een divers festival- en eventprogramma. Maar zorg ook voor een plek voor kleinere initiatieven als marktjes en spontane -soms individuele- activiteiten.
- Ondernemers en ondernemingen moeten worden uitgenodigd om mee te denken over de ontwikkeling van het Voorterrein tot landelijk icoon.
- Maak verbindingen tussen opleidingen en activiteiten. Laat studenten profiteren van het culturele klimaat, de inspiratieve omgeving en de kans zich hier te ontwikkelen

Maar let op: zonder heldere regie blijft dit potentieel onbenut. De versnippering van vele projecten (woongebieden, Hoendiep Noord/Zuid, ontwikkeling stationsgebied, renovatie Stadspark, station Suikerzijde, aansluiting Niemeyer en De Halm) vraagt om een integrale visie.

3. Geen eiland, maar een scharnier

Het Suikerterrein is onderdeel van een groter verhaal: de westflank van Groningen, met 11.000 geplande woningen en enorme opgaven op het gebied van duurzaamheid en voorzieningen. WEST heeft samen met ondernemers uit Hoogkerk al een visie voor Hoogkerk aangeboden. Openbare schaarse faciliteiten mogen niet overbelast worden. De visie op Hoendiep Noord is al langer geleden vastgesteld maar stagneert in de uitvoering doordat plannen nog steeds verschuiven. Het tijd is nu tijd voor een gebiedsoverschrijdend plan – van Oosterpoort tot De Halm. Een inspirerend eindbeeld nodigt investeerders uit een bijdrage te leveren aan de te leggen puzzel. Plannen kunnen zo getoetst worden aan bijdrage aan de het eindbeeld van Suikerzijde. Graag nodigen wij de Gemeente uit om een strategische investeringsagenda te ontwikkelen voor de vele in de steigers staande projecten aan de Westflank.

Wat ontbreekt?

- Tussentijdse mijlpalen in de inspiratiefase (2025–2026). Wanneer worden gebruikers concreet betrokken bij scenario's?
- Structurele participatie, geen ad-hoc gesprekken. De *Collegebrief* belooft een breed debat – laten we dat waarmaken.
- (Inter)nationale blik: Leer van succesvolle voorbeelden in het buitenland maar kijk ook naar voorbeelden van dichtbij zoals het Groninger Museum of Forum. Hoe kunnen we die impact hier herhalen? De inspiratiereis naar Parijs heeft zeker bijgedragen aan verbetering van onderlinge verhoudingen en het opbouwen van gezamenlijk referentiekader.
- In de huidige placemaking zijn er slechts beperkte openbare faciliteiten. Inwoners zouden ook nu al veel meer gebruik moeten maken van het Voorterrein om te verblijven en recreëren. Een kop koffie en een broodje. Daar hoort ook een sociaal veilige infrastructuur bij die ontwikkelt zou moeten worden door een kwartiermaker. Een kwartiermaker die ervoor zorgt dat stadjsers meer en meer gaan begrijpen dat Suikerzijde niet allen gaat over woningbouw, maar dat er ook een gebied ontstaat waar je kunt verblijven, ontmoeten, sporten en genieten.

- Martiniplaza kan ongetwijfeld helpen bij de programmering. Deze placemaking kan al in 2026 beginnen.

Vraag aan het college: Welke drie 'hoofdingrediënten' zijn voor u onmisbaar voor het Voorterrein? En hoe borgen we die in de uitvoering?

4. Van praten naar doen

De opgaven zijn groot: woningbouw, energie, duurzaamheid. Gebiedsontwikkeling vraagt lange adem maar ook om consistente uitgangspunten. Vergroting van de snelheid van uitvoering is gewenst. WEST denkt graag aan de voorzijde mee om acceptatie van te ontwikkelen plannen te vergroten. Ook is denken in meerdere scenario's gewenst om de uitvoering in versnelling te krijgen. Want één ding is zeker: als we blijven doen wat we deden, krijgen we wat we kregen en die tijd hebben we gewoon niet.

WEST staat klaar om mee te bouwen aan een toekomstbestendig Voorterrein – een plek die Groningen en de Groningers nog trotser maakt, en die werkt voor ondernemers, bewoners én bezoekers.

Dank voor uw aandacht. WEST kijkt uit naar de verdere samenwerking.